

У уторак, 25. јануара, седница Парламентарне Скупштине СЕ размотриће реферат швајцарског правника Дика Мартија о злочинима албанских сепаратиста на Косову. Планира се усвајање резолуције која ће одредити даљи ток истраге на међународном нивоу. Тему наставља наш коментатор Петар Искендеров.

Од предстојећих дискусија директно зависи не само истрага, коју је започео Дик Марти, већ и сам развој ситуације на Косову и око њега. Још средином децембра комитет за правна питања Парламентарне скупштине СЕ одлучио је да се спроведе серија истрага на међународном и националном нивоу поводом сведочења о нестанку људи, трговини органима, корупцији и повезивању организованих криминалних групација и политичких кругова на Косову. Што је карактеристично: одлука је била усвојена једногласно – тачније уз подршку како држава које су позивале на самопроглашену независност Косова, тако и земаља које и даље сматрају дати акт грубим кршењем међународног права.

Ипак седници Парламентарне скупштине СЕ биће много теже да донесе тако једнодушну одлуку. Јер западне државе сада решавају сложен задатак. Са једне стране, треба показати приврженост међународно-правним процедурама, које захтевају да се доведе истрага злочина албанских сепаратиста на Косову до краја. Са друге, не сме се довести под ударац сам косовски пројекат, у који су већ уложене милијарде евра. Зато Запад покушава да очигледно осуди низ представника косовске власти, али да при томе очува привид постојања демократије и правног поретка у покрајини. То је тешко учинити: јер нити злочина, поменутих у реферату Дика Мартија, воде директно ка актуелном премијеру Косова Хашиму Тачију. Прогласити њега и најближе окружење кривим једнако је признању чињенице која сведочи да независним Косовом руководе злочинци. Јер господин Тачи заузима дужност премијера управо од тренутка самопроглашења независности почетком 2008. године. Тако иза дискусија на седници Парламентарне скупштине СЕ неизбежно ће стајати главни проблем статуса Косова – истакао је у разговору за Глас Русије експерт Института за славистику РАН Александар Карасјов.

Актуално разматрање у принципу покушаће да нађе такво решење које би задовољавало и међународну заједницу, и истовремено заинтересоване стране. Ипак овај задатак је врло сложен. Није случајно што последњих дана сам Дик Марти испољава колебање њему несвојствено. У интервјуу за косовске медије он је изјавио да није директно оптужио Хашима Тачија за трговину људским органима, узетим од отетих Срба – мада је у његовом реферату управо Тачи назван поглаваром „групе из Дренице“, која се бавила између осталог црном транспрантологијом. Ипак, Марти је убеђен да је тешко поверовати да актуални косовски премијер ништа није чуо за злочине.

Даљи развој догађаја у многоструком ће зависити од тога ко ће се латити наставка истраге. Врховни комесар ЕУ за међународне послове и политику безбедности Кетрин Ештон уверена је да је то надлежност цивилно-полицијске мисије ЕУ у Приштини. По њеним речима, на Косову се налази 18 тужилаца и око 40 судија из земаља ЕУ и САД. Ипак намера да истрагу воде снаге САД и ЕУ управо и наводи на опрез. Јер управо оне стоје на кормилу косовског пројекта. Не улива поверење ни Хашки трибунал који је себе дискредитовао. У насталој ситуацији, могуће, посланици Парламентарне скупштине СЕ требало би да размисле о стварању посебног међународно-правног органа који би се бавио Косовом или да повере тај посао Међународном кривичном суду УН.

(Глас Русије)